
George Christiaan Frans Walkate

(FRANS WALKATE)

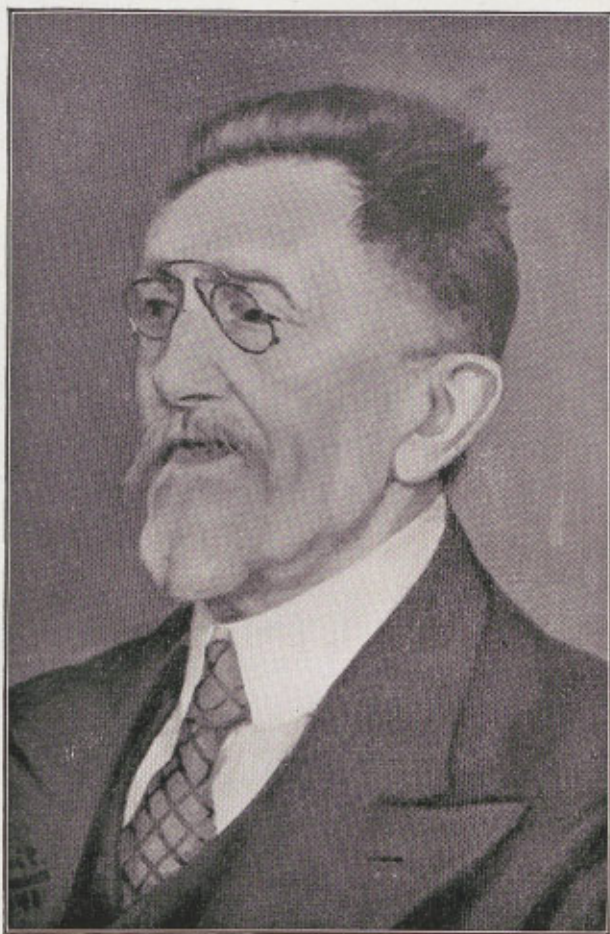
29 JUNI 1866

23 DECEMBER 1943

Wanneer in het historisch archief van de Nutsspaarbank door de hooge ramen aan de Geerstraat de schemer komt aangeslopen, zoo in het late middaguur, wanneer de vulpen even rust en de blik omhoog gaat naar de verdonkerende hemel boven de huizen, is het dikwijls of ik nog de voetstappen hoor naderkomen van hem wiens naam hierboven staat. Voetstappen die ik in de drie laatste jaren van onze zoo nauwe samenwerking langzamerhand wel slepender en moeilijker hoorde worden, maar waarin altijd toch nog die rappe activiteit merkbaar bleef, die zoo karakteristiek was voor dezen echten Kamper. Want Kampen had zijn hart zoo geheel en zoo spontaan, dat het een weldaad was met hem daarover van gedachten te mogen wisselen.

Ik wil dien tengeren figuur, zooals ik hem vooral die laatste jaren gekend heb, hier weer in de herinnering oproepen, nu hij ons in het hart van dien reeds zoo moeilijken oorlogswinter op 23 December 1943 kwam te ontvallen.

Hem, den geboren Kamper, „wien de liefde voor zijn Vaderstad was aangeboren” om naar Vondel te spreken, wist die diepe waardeering voor alles wat aan geschiedenis en spreekwijze, aan bouwkunst en volkseigenaardigheden specifiek Kampensch of met Kampen verbonden was, metterdaad om te zetten in iets positiefs, iets blijvends, dat die gehechtheid vorm gaf, waaraan ook komende geslachten hun voldoening konden hebben en wat een bron zou vormen, waaraan alle dorstigen naar kennis over deze Kamper gemeenschap zich zouden kunnen laven. Zoo wist hij de medebestuurders

Reproductie naar een studie in olieverf
vervaardigd Januari 1941 door Dr P. Smit.

Coll. Fr. W. - Archief.

van de Nutsspaarbank te overtuigen van het ver strekkend belang en het onloochenbare groote nut voor de Kamper samenleving, dat er een centraal punt kwam in deze stad, waar, naast de schatten van het oud-archief van de gemeente, een moderne bewaarplaats werd ingericht, die alles zooveel mogelijk zou bevatten wat op documentair gebied van belang was om voor Kampen en ook voor haar omstreken bewaard te blijven. Zoo werd de ruimte gebouwd die het historisch archief zou vormen en kwam het begin van deze verzameling tot stand, die door de breede georiënteerdheid der tegenwoordige bestuurders, na het heengaan van den oprichter, niet alleen bestendig werd maar voortdurend uitgebreid en te zijner nagedachtenis voortaan de naam kreeg van

FRANS WALKATE — ARCHIEF.

Tijdens ons eerste gesprek na zóó vele jaren, op dien grijzen dag van December 1939, moest ik wennen aan dat voor mij zoo veranderde gezicht, nu een kleine grijze puntbaard de kin omgaf en de wangen na zijn ernstige ziekte smal en ingevallen waren gebleven. Maar de levendige oogen achter de bekende gouden knijper, die steeds maar op en af ging, de kort afgebeten wat nijdsige spreekwijze en het abrupte bewegen van de kleine gestalte, deden mij het veranderde uiterlijk snel vergeten en de gemeenschappelijke liefde voor onze stad bond ons spoedig samen.

De man, die de spaarbank van een zeer bescheiden en kleine instelling door zijn initiatief en werkkraft tot een der grootste provinciale spaarbanken in den lande had gemaakt, zette ook nu met energie en ijver zijn schouders onder dit jonge archief en het was een dagelijksche vreugde met hem samen die eerste maanden van moeilijken groei, van bezwaarlijk wordende tijdsomstandigheden, maar ook van groote voldoening te mogen meemaken.

In die late middaguren, wanneer zijn spaarbankwerk beëindigd was en hij in zijn bekende korte sukkeldraf snel naar

achteren de archiefruin te binnenkwam, wist ik, dat ons prettige oogenblikken te wachten stonden. Dan zat hij tegenover me en vertelde met zijn ijzersterk geheugen voor namen en feiten van het vroegere leven in deze stad, van huizen die verdwenen, van menschen die er leefden en werkten, van versjes die gezongen werden door de straatjongens, van anekdotes en grappige voorvallen, die zich afspeelden onder de leden van het garnizoen, op de kegelbanen en in de sociëteit. En ver wegstarend naar de huizen aan de overkant en met zijn vingers heftig wrijvend over de bijziende oogen riep hij voor mij het verleden op en bespraken wij de dingen van den dag en de belangen van het archief.

Onvergetelijke momenten van herinnering aan dien frêlen, tot zijn laatsten ademtocht ijverigen en altijd bezigen man, voor wien de tragische gebeurtenissen in zijn land, in zijn gewest en in zijn stad, die hij diep in zichzelf meer meeleeft dan hij wel bekennen wilde en die hem den ernstigen Spinozakenner zoo onwerkelijk en onbegrijpelijk voorkwamen, een verbittering van zijn laatste levensjaren en een verhaasting van zijn heengaan beteekenden.

Nu de stormen zijn bedaard en het ook voor de Kamper Almanak, die zoo zijn liefde had, weer mogelijk is om zee te kiezen, gedenken wij met deze enkele woorden den stuurman die ons ontviel, maar wiens koers wij ongewijzigd zullen afzeilen naar het goede doel.

Mr E.
